

4 november 2018

VERBONDEN MET GOD

Bijbellezing: Johannes 15, vers 1 t/m 11

Het jaarthema van de CGK en de HWS is: *'bewaak je hart'*. Zorg ervoor dat het hart, dat die bron zuiver blijft! Zorg ervoor dat je hart, dat je keuzen, je voelen, je beslissen, je passie en gedrevenheid rein zijn, schoon zijn, mooi blijven.

Maar... kon dat maar door gewoon zo'n slotje op je hart te monteren, zoals op het plaatje... Maar zo werkt het niet. En, zo zou ik ook willen zeggen: *gelukkig* werkt het zo niet. Want als er een slot op je hart zit, dan kan er niets binnenkomen, maar ook niets uitkomen. Geen verkeerde dingen, maar ook geen goede dingen. Geen onzuivere verlangens, maar ook geen vreugdegevoelens. Geen slechte keuzen, maar ook geen goede voornemens. Nee, je hart kan voor je gevoel misschien soms wel eens op slot zitten, of je kunt het idee hebben dat je behoorlijk goed de dingen buiten de deur kunt houden, maar ondertussen...: ongemerkt sluipen er allerlei verlangens, verwachtingen, wensen, ideeën en dromen je hart binnen. Of je nu wilt of niet.

Maar hoe kan je *dan* je hart beschermen, bewaren en bewaken? Nou, daarover gaat het in deze preek. En dat heeft te maken met die ketting op de foto, die ketting waar het hart stevig aan vastzit. Die ketting wijst omhoog. Het hart hangt aan een ketting die van boven af wordt vastgehouden. Daar gaat het om. Dat is de enige manier, of in ieder geval de allerbelangrijkste manier waarop je je hart kan beschermen. Door het aan een ketting vast te maken, een ketting die verbonden is met boven. Onze verbondenheid met God.

In de voorbereiding op deze preek sprak ik met onze jaarthemacommissie even over dit thema en toen vroeg ik hen: *wat is nou die verbondenheid met God?* Ja, het heeft te maken met Bijbellezen..., met bidden..., met naar de kerk gaan..., maar eigenlijk zijn dat maar middelen. Hoe belangrijk ze ook zijn overigens. Wat is nou 'verbonden zijn met God?' Is dat een doen? Een weten? Een voelen? Een...? Het antwoord op die vraag is van zo'n groot belang voor je geloof. Want hier gaat het om! Stel je voor dat je jezelf voorhoudt dat je verbonden bent met God, maar dat je dat misschien helemaal niet bent? Of stel je voor dat je van alles doet in je geloof (bidden, Bijbellezen, alle kerkdiensten bijwonen) en je voelt die verbondenheid met God toch niet echt? Of misschien is het wel allemaal een beetje vaag voor je gevoel: verbonden zijn met iemand die je niet ziet, Die je lang niet altijd begrijpt..., waar andere mensen veel beter mee overweg lijken te kunnen misschien... Wat is nou dat 'verbonden zijn met God', waardoor je hart wordt beschermd en je leven kleur en diepte krijgt?

Voor het antwoord op deze vraag heb ik Johannes 15 met u gelezen. Wij horen Jezus in hoofdstuk 15 van het Johannes-evangelie heel mooie dingen zeggen over het verbonden zijn met God. Jezus' woorden vormen geen afgeronde definitie van 'verbonden zijn met God', misschien ook geen volledig antwoord, maar de dingen die Jezus erover zegt leren ons wel meer begrijpen van wat het is om verbonden te zijn met God.

Jezus gebruikt voor dat verbonden zijn met Hem een beeld, een heel bekend beeld voor de inwoners van Israël, namelijk

het beeld van een wijnstok. Hij zegt: 'Ik ben de ware winstok en jullie zijn de ranken, de takken'. Nou, die woorden moeten volgens mij een geweldige troost en houvast zijn geweest voor de leerlingen! Want straks zullen ze hun Meester opeens kwijtraken. Hij zal gaan sterven. Hij zal na Zijn opstanding naar de hemel gaan. Wat zal het ook zwaar worden! ... Maar... Jezus *zal met hen verbonden blijven*. Zoals een wijnstok met zijn takken verbonden is.

Ik vind het zo'n bijzonder beeld... Ik probeer iets te duiden van wat dit beeld van de wijnstok en de takken over uw en mijn verbondenheid met de Here Jezus zegt:

Allereerst gaat het Jezus blijkbaar om een *heel hechte verbondenheid* met ons. Want die verbondenheid tussen een wijnstok en zijn takken, dat is een heel organische verbondenheid. Een – letterlijk en figuurlijk gesproken - heel natuurlijke verbondenheid, Blijkbaar heeft die grote afstand die er is tussen de verheerlijkte Christus, onze HEER in de hemel, en ons kleine mensjes hier op aarde, dus niet alles te zeggen. Nee, er mag een verbinding zijn. Een heel hechte, natuurlijke verbinding. Zo hecht. Zo echt.

Maar het beeld heeft nog meer te zeggen, iets waar ik mij in de afgelopen week steeds meer over ben gaan verwonderen: *die takken en die wijnstok zijn eigenlijk helemaal in elkaar opgenomen*. Je kunt namelijk niet zeggen: 'dit is wijnstok en dit is de tak.' Nee, er staat geen streepje waar de tak precies begint en waar de wijnstok ophoudt, of andersom. Die verbinding tussen de wijnstok en de takken is een vloeiende verbinding. Het gaat in elkaar op.

Eigenlijk wel een heel gewaagd beeld wat Jezus hier gebruikt, als je erover nadenkt... Kan dat zomaar? God is toch God en wij zijn toch gewoon mensen? Eigenlijk veel te groots... Niet al te letterlijk nemen misschien? Wat afzwakken? Nee, niet afzwakken, want Jezus gaat verder, vers 4: 'blijf in Mij en Ik in u'. En in het volgende vers weer, vers 5: Ik ben de wijnstok, jullie de ranken; wie in Mij blijft en Ik in hem, die draagt veel vrucht.

Zo wil de Heere Jezus met u en met jou verbonden zijn. Hij *in* u. En u *in* Hem. Zo volledig verbonden, als een tak en een wijnstok die niet van elkaar te scheiden en eigenlijk niet eens te onderscheiden zijn. Hij *in* u. En u *in* Hem.... Proeft u iets van wat geweldig bijzonder dit beeld is? Het is haast te mooi, te groot voor ons kleine mensen. In Hem en door Hem mag dit wonder plaatsvinden. Mag je zo sterk verbonden zijn met God. Zoals Paulus heel kernachtig zegt: 'niet meer ik, maar Christus leeft in mij'. Hij in mij... en ik in Hem.

Het wonder van het christelijk geloof is niet alleen dat de Zoon van God als mens op aarde is verschenen. Dat is al een mysterie op zich, waar nog steeds over wordt gediscussieerd en waar op wordt afgedongen. Maar het wonder van de Here Jezus is nog groter: in en door Hem mag ik met God verbonden zijn..., *mag ik in-God-zijn en wil Hij in-mij-zijn*. Zoiets kan je niet met je verstand klein krijgen. Niet begrijpen. Je kunt je er alleen maar over verwonderen.

Even weer terug naar het hele Bijbelgedeelte: het ging Jezus over vruchten voortbrengen. Vruchten voortbrengen in je leven. Elkaar liefhebben. Het gaat over God eren met je leven. Hoe kan je de Wijngaardenier met je leven blij maken? Dat is het thema. Maar om vruchten te kunnen dragen, om – wat alledaags gezegd – productief te zijn, om je leven in te vullen zoals God het van je vraagt, moet je je niet allereerst richten op het doen, op plannen maken en goede voornemens bedenken..., het gaat om je *zijn*. Je verbonden zijn. Of nog meer: het gaat om *het ontvangen*. Jezus zegt niet: 'breng vruchten voort, 't liefst zoveel mogelijk!'. Nee, Hij zegt: 'blijf in Mij. En Ik in u. Dat is wat ik vraag. Want: Wie in Mij blijft en Ik in hem, die draagt veel vrucht.' Je kunt alleen maar doen door te ontvangen. Je kunt alleen maar een vruchtbaar leven leiden door simpelweg tak te zijn. Het gaat dus niet allereerst om inzet, prestatie, om volharding en volhouden. Begin alsjeblieft niet aan de verkeerde kant. Het gaat allereerst om genade. Om ontvangen. Het gaat erom dat je dit wonder in je leven een

plaats zal geven: dat je verbonden mag zijn met Jezus, zo echt en hecht Hij in jou... en jij in Hem.

Maar wat is dat dan, die verbondenheid met de Here Jezus? Het heeft dus niet te maken met ons doen, onze inspanning. Is het dan een voelen, een ervaren? Ik hoop het, want het is iets geweldigs... maar op zich zegt Jezus daar weinig over, dus laten wij maar niet teveel gericht zijn op het voelen en ervaren van die verbondenheid. Is het dan een weten? Ja, daar begint het denk ik mee. Het wonder in je opnemen. Erbij stilstaan. Je niet door allerlei dingen laten afleiden, maar je steeds weer voor de geest halen: 'ik mag door Jezus verbonden zijn. Hij in mij. En ik in Hem'.

Maar wat het precies is die verbinding, dat blijft een geheimenis. Het zal in ieder geval een vruchtbare verbinding zijn. Dat is wat Jezus er duidelijk over zegt. Het zal uitwerking hebben. Niet te weinig ook. Jezus zegt: 'wie in Mij blijft en Ik in hem, die draagt veel vrucht'. Dat is een belofte. Dat wordt je beloofd. Ook al zie je misschien vaak je eigen onmogelijkheden, je stomiteiten, je falen, je worstelingen met het geloof. Wie in mij blijft en Ik in hem, die draagt veel vrucht.' Dat is het geheim van de wijnstok, wat je maar gewoon moet aannemen.

Zal je uit die verbinding met de Here Jezus leven? Zal je je daarop richten in je leven? Ik vind dat beeld dat Jezus gebruikt zo mooi, zo diep en haast te groot voor ons kleine mensen, vertelde ik. Maar het is ook een uiterst scherp beeld. Jezus stelt het op scherp. Jezus begon namelijk zo: ¹*Ik ben de ware Wijnstok en Mijn Vader is de Wijngaardenier.*²*Elke rank die in Mij geen vrucht draagt, neemt Hij weg.* En een paar zinnen verder: ⁵*Ik ben de Wijnstok, u de ranken; wie in Mij blijft, en Ik in hem, die draagt veel vrucht, want zonder Mij kunt u niets doen.* ⁶*Als iemand niet in Mij blijft, wordt hij buiten geworpen zoals de rank, en verdort, en men verzamelt ze en werpt ze in het vuur, en zij worden verbrand.* Takken die geen vrucht dragen voor de Heer van de wijngaard zijn volkomen zinloos. Die takken moeten opgeruimd worden. En aangezien hout van wijnstokken heel erg broos hout is, kan het voor niets gebruikt worden dan om een vuurtje mee aan te steken.

Jezus stelt het op scherp: *je kunt alleen leven vanuit die verbinding met Mij.* Alleen in Hem is er leven. Zonder Hem kan je niets doen. Ja, je kunt wel eten, drinken, werken misschien..., maar zonder Hem gaan de meest belangrijke dingen aan je leven voorbij. Zonder Hem geen leven uit de hoop, geen verwachting. Zonder Hem geen geborgenheid en redding. Geen zekerheid en zin. Alles in de relatie tussen 'boven en beneden', tussen God en ons' loopt via Jezus. Maar ook de relaties onderling, in de gemeente, tussen broeders en zusters... en het je inspannen voor gerechtigheid en barmhartigheid..., samen geloven, samen bidden, samen gemeente zijn, samen dienen... zonder Mij kunt u niets doen.

Daarom moet de Wijngaardenier ook wel eens snoeien, zo zegt Jezus. Ja, je moet ook wel eens zelf snoeien in je leven, maar Jezus heeft het over het snoeien door de Wijngaardenier. Soms moet er wel eens een hoop blad en waterlopers tussen de takken vandaan geknipt worden..., om weer gewoon het hemels zonlicht op te kunnen vangen... in plaats van druk bezig te zijn met groei en verandering en ontwikkeling. Zo gaat het soms in een gemeente. Zo gaat het soms in je leven. Het lijkt misschien wel op kaalslag als er zo'n snoeitijd aanbreekt in de gemeente of in je eigen leven..., maar juist op die minder volle takken kunnen de echte vruchten gaan groeien.

Ik wilde u vooral meenemen in de verwondering dat Jezus in uw leven wil wonen en dat u in Hem mag leven... zonder dat al te veel te gaan uitleggen. Want het gaat niet om weetjes en dingen die je moet doen..., het is een geschenk, een zijn, een genade om zo in verbondenheid met Hem te mogen leven. Maar toch nog even een klein beetje meer praktisch..., Jezus zegt namelijk wel een paar dingen over

hoe je met Hem verbonden kunt zijn. Ik heb drie dingen gevonden in het Bijbelgedeelte.

Ten eerste dit: Jezus zegt 'Wie in Mij blijft en Ik in hem' en vervolgens zegt Hij: 'Als u in Mij blijft en *Mijn woorden* in u blijven'. Hoe kan Jezus in jou en mijn leven wonen? Nou, als *Zijn woorden* in ons wonen. De Here Jezus komt tot ons in Zijn woorden. Daarom zei Jezus ook tegen Zijn leerlingen: 'jullie zijn al rein *door het woord* dat Ik tot jullie gesproken heb'. Die woorden van Jezus en die woorden over Jezus..., die vullen en veranderen je leven. Jezus komt tot ons, als wij samen uit de Bijbel lezen..., als wij woorden over Hem zingen..., als wij in ons gebed woorden geven aan Wie Hij voor ons is. Jezus komt tot ons in getuigenissen van mensen. Jezus spreekt tot ons in woorden en daden van mensen. Daarin is Hij ons Zelf nabij. Een predikant schreef eens – veel mooier dan ik dat kan verwoorden: In dat getuigenis moeten we blijven – en zo in Jezus – als de ranken in de wijnstok, willen we niet verdorren, verwijnen en zoek raken in de onverschilligheid van het leven en de onbarmhartigheid van de wereld. Die woorden van Jezus, letterlijk de woorden uit de Bijbel, de getuigenissen, de samenkomsten, het spreken van God door de levens van mensen om je heen... die woorden van Jezus reinigen je, snoeien je soms best pijnlijk, maar zorgen ervoor dat je vrucht gaat dragen.

De woorden van Jezus. Maar Jezus zegt nog meer. Vers 9: 'zoals de Vader Mij liefgehad heeft, heb Ik ook jullie liefgehad; *blijf in Mijn liefde.*' In Jezus blijven, is dus ten diepste: in Zijn liefde blijven. Het is de liefde tussen de Vader en de Zoon en de liefde van de Zoon voor ons mensen, waarin wij mogen delen. Wij mogen deelgenoot zijn van die geweldige liefde die er is binnen de Drie-enige God. Wij mogen overspoeld raken en gevuld worden door die liefde. Blijf in Mijn liefde. Wat een prachtige opdracht! Jezus roept niet zoals een baas zijn hondje: 'blijf!' Of: 'doe dat!' Nee, onze allereerste taak in het geloof is: 'blijf in Zijn liefde'. Leef vanuit Jezus' vergeving. Zijn opoffering voor jou. Zijn liefde tot in de dood voor u. Laat je leven daar zijn vreugde en eeuwige zekerheid in vinden.

En ten derde – hoe kan je nog meer met Jezus verbonden zijn? Door Zijn woorden in je op te nemen. De Bijbelwoorden, de getuigenissen, de sprekende voorbeelden van mensen, de liederen en gebeden. Door vanuit Zijn liefde te leven. En... door Zijn geboden te bewaren. Vers 10: 'Als jullie Mijn geboden in acht nemen, zullen jullie in Mijn liefde blijven, zoals Ik de geboden van Mijn Vader in acht genomen heb en in Zijn liefde blijf'. Die geboden, heel kort: dat is het liefdesgebed. Leef vanuit Jezus' liefde. En leef die liefde uit. Naar je mede-gemeenteleden toe. Volg Jezus' voorbeeld in je omgang met je familieleden, je collega's, de mensen die je aan het hart gaan en ook de mensen waar je je misschien aan irriteert. Door zo vanuit die liefde te leven..., zal je ook steeds meer de liefde van Jezus Zelf gaan ontdekken.

Jezus eindigt Zijn woorden met (vers 11): Deze dingen heb Ik tot u gesproken, opdat Mijn blijdschap in u zal blijven en uw blijdschap volkomen zal worden. Dat is dus het doel van die ketting naar boven. Niet om je vastgeketend te laten zijn. Nee, opdat de vreugde in je leven echte, diepe, bestendige blijdschap zal zijn.

Wat geweldig dat je met een God mag leven die jouw vreugde op het oog heeft!

Daarom moet je ook je hart beschermen, omdat God niets liever wil dan dat die vreugde in je hart zal blijven en zal gaan groeien.

Blijf daarom in Hem en Hij in u. Blijf verbonden. Ook morgen weer als je weer de alledaagse dingen op gaat pakken. Blijf altijd online. Want dit is de mooiste verbinding die je kunt bedenken. Een verbinding die vreugde geeft.